

„Tak jsme tady,“ řekne červená helma.
„Počasí je na pytel,“ konstatuje druhá červená helma.

„Ty vole, to je sklon!“ zděsí se bílá helma.
Sníh pod jejich stoupacími železy přestává křupat a čtveřice svorně hledí skrz občasnou díru v hustých závojích mlhy směrem k ledovým flétnám, jak se říká sněhovým žlabům spadajícím souběžně z vrcholového hřebene jihozápadní stěnou nejkrásnější hory světa Alkamaya.

Jejich cílem je cesta zvaná Ferrari route (AD+), vedoucí k vrcholu jedním z ledových žlabů hned nalevo od známé French direct, která v současnosti není vůbec, nebo jen obtížně lezitelná kvůli odtrhu ve spodní polovině stěny. Cesta, poprvé zlezená před pětadvaceti lety chlapíkem stejného jména, má sedm dělek a sklon 45–60°, v horních partiích prý 70°. Uvidíme.

Helmy, které se po řadě jmenují Tomáš, Honza, Petr a Jana, jdou postavit stan a modlí se, aby se do půlnoci zlepšilo počasí. Od Frantiků, ze kterých se pak vyklubou Kanaďani, se dovídají, že v cestě hodně padá led a sníh a je dobré jít co nejdřív po půlnoci, nejlépe první. A rozhodně s helmou.

C2, sedm hodin ráno, jasně modré nebe bez jediného mráčku, slunce na severu, ledové flétny ve stínu. Tři tečky v horní polovině Ferrari route, tři v první čtvrtině cesty.

V jednom ze dvou českých, silnou vrstvou námrazy pokrytých stanů někdo hrozivě zakleje, ozve se zuřivý šramot, stan se zakymácí a ven vystrčí rozčuchanou hlavu Jana. Večer se rozhodla, že se moc bojí.

„Sedm hodin! To už budou ti tři bůhvi kde,“ mumlá si pro sebe a zaostruje rozespálé oči na

zóně sněhové mosty už odtáté, takže cepín a lana jsou více než vhodné. My jsme závěrečnou etapu podcenili. Vydali jsme se na vrchol bez lana a sedáku, které nám pak při sestupu občas chyběly.

Alkamayo (5.1947 m), Ferrari route, červenec/srpen 2000

Druhý výškový tábor (C2) v sedle mezi bílými štíty Alkamaya (5.947 m) a Quitaraju (6.040 m) v peruánských Andách, přelom července a srpna

Honza slaňuje ze sedla Garganta

letošního roku. Nadmořská výška 5.400 metrů, teplota hluboko pod nulou, pozdní odpoledne. Čáry hustých, lehce našedlých mraků se valí mezi barevnými kupkami horolezeckých stanů a propůjčují ledovými trhlinami divoce rozervanému sněhovému hřebeni, táhnoucímu se od Alkamaya, děsivě tajemný ráz. Do sedla vylézají od údolí mezi Alkamayem a Rinrijircou čtyři horolezci. Tři červené helmy, jedna bílá.

stěnu, která se před ní tyčí na rozdíl od včerejška v celé své mohutné kráse. Tři české tečky lezou tak druhou délku. Ráno odešli ve čtvrt na pět.

Jejich stopy vedou z C2 nejdřív několik desítek výškových metrů dolů doleva na sněhovou pláň, přes tu pak směrem k trhlinami rozbité prudké sněhové haldě pod levou polovinou stěny a přes haldu přímo ke stěně do míst, kde začíná výstup. Přístupová cesta k Ferrari route může vést

ale každý rok jinudy. Klíčovou roli tu hraje „Bergschrund“.

Všechny ledové flétny jsou dole ukončeny obrovskou trhlinou, která se klikatí přes celou šířku spodní části jihozápadní stěny. Právě ta je charakteristická pro Alkamayo stejně, jako jsou pro něj charakteristické ledové flétny.

Jana pozoruje kluky kukátkem, které jí půjčila Švédka. Švédské tři tečky už jsou kousek pod vrcholovým hřebem, Honza, Petr a Tom několik dělek pod nimi. Mají s sebou dvě padesátky lana, každý jednu sněhovou kotvu a dva šrouby. Samozřejmě smyce a karabiny, zbraně a další hračky do ledu, na hlavě helmou a v kapse čokoládu.

Protože se jedná o jihozápadní stěnu a slunce je pod rovníkem na severu, leze se ve stínu. Sluneční paprsky poprvé pošimrají stěnu až kolem jedenácté hodiny. To je jediné dobře, protože na horním konci ledové flétny, již vede Ferrari route, visí většinou hrozivý sněhový sérak, který vypadá, že se musí svou vlastní vahou každou

Jana překonává trhlínu v Gargantě

chvilu utrhnout a vzít s sebou dolů všechno, co se zrovna v ledovém korytu nachází.

Je jedenáct hodin, když se objevuje na vrcholovém hřebeni tečka. Z C2 není do posledního, nejstrmějšího a nejblyžšího úseku cesty vidět a Jana už byla nedočkavá. Kukátko putuje zpátky k očím. Na vrcholu nadšeně pobíhá sem a tam žlutý Goretex made in Nepal. Tak to je Honza. Za ním se za chvíli vynořují ze sněhového žlabu celý modrý Tomáš a dlouhonohý Petr, který má své červené kalhoty půjčené od bráchy.

I na tu dálku z nich sálá obrovská, těžko popsatelná radost. Modrá postava se vydává kousek po hřebeni, který se k východu ještě trochu zvedá. Teď se postava kochá pohledem do srázů pod sebou a hned se zase vrací zpátky k těm dvěma. To udělá ještě několikrát. Všichni se objímají a podávají si ruce. „Doufám, že se nehubičkují,“ prolétlo v té chvíli Janě hlavou. Postavičky na vrcholovém hřebeni chaoticky poskakují a pobíhají sem a tam, už to trvá docela dlouho. Pod nimi zatím na odvrácené straně hory začíná narůstat obrovský bílý mrak a od Pucajirci táhnou další. Kluci se fotí, už aspoň podesáté. Hoďinky ukazují půl dvanácté. Hošani nahoře se posadili proti sobě do trojúhelníku.

Odrhová trhlína, ledopád Garganta

„Oni mají snad piknik, nebo co? No to je na dlouho,“ pomyslí si a jde vrátit kukátko. „Oni nevidí ty mraky?“ Všude po obzoru kolem dokola je najednou plno mráčků, které se pomalu valí z údolí. Mrak od Pucajirci je černý jako bota.

Z vrcholu se kluci pakuji ve dvanáct, po první délce slanění je pohlcuje neproniknutelná mlha. Do C2 se vrací po třech hodinách slaňování, přičemž cesta z C2 pod stěnu k nástupu jim trvala dvě hodiny a ve Ferrari route byli 5 hodin. Na vrcholu poskakovali hodinu.

C2, pozdní odpoledne vrcholového dne, mlha, viditelnost střídavě 0 až 20 metrů. Dva stany, v jejich vchodech šumí plameny vařičů, čtyři lidi si v nich hoví ve spacácích. Pomalu padá soumrak.

J: Tak jaký to teda vlastně bylo?

Kluci jeden přes druhého: Je to nádherná, exponovaná cesta. Má krásné přímou linii. Pěkná dirretissima. Je z ní perfektní výhled a je to nejlepší, co jsem kdy lezl. Byl tam taky kvalitní led. Kromě vrcholového séraku tady nehrozí žádný objektivní nebezpečí, je to krásný lezení.

J: Kolik jste dali dýlek?

Kluci: Necelých osm.

J: Co sklon?

P: Maximálně tak šedesátka, nahoře. Víc ne. Ale poctivě.

T: Bylo to převislý.

H: Já taky myslím. Určitě to bylo celý převislý.

H: Jdu pro sníh.

P: Nechoď, Jana ho nabrala. Je v tom igelitovým pytlí.

J: A byl tam sníh, nebo led?

H: První dvě délky je to firn, je tam i mírnější sklon. Od třetí délky cesta přechází v ledový koryto.

T: Na jeho bocích je ale sníh a ten je jako čerstvě napadaný, měkký. Hned to promáchně skrz naskrz. Byl tam našťásti vynikající led, mačky i cepíny v něm dobře držely.

J: Aha. A co nohy? Musí se pořád po předních hrotech?

H: Jo, leze se hlavně na předních hrotech.

T: Ale na štandech se dala občas najít plošinka na kus chodidla. Nikdy ale nestojíš celou nohou.

J: Kolikátá dýlka byla nejhorší? Která vám dala nejvíc zabrat?

Kluci: První až osmá.

J: Zima byla?

Kluci: Jo, hrozná. Ale nefouká tam.

J: A jaké jste tam teda nakonec použili matrosy? Měli jste každé kotvu a dva šrouby, že jo?

T: Jo. V cestě byly často nabušené sněhové kotvy. Někdy po šedesátí, ale občas taky po deseti metrech. To jsme věděli už od Frantiků, kteří vylezli cestu noc před námi. Někdy sice byly k ničemu, ale většinou se daly použít. Takže v samotné cestě jsme použili jen 4 ledovcové šrouby a to ve třech různých místech. Poprvé někde za polovinou, protože tam byla špatně zasazená kotva, pak v posledních dvou délkách. Tam nejvíc.

P: Rozhodně to chce dobrý zbraň. Honza měl místo druhé zbraně krátký útočný turisták a s ním to nahoře prostě nešlo. Tak jsem mu půjčil na poslední dýlku, kterou šel na prvním, svou zbraň. Ale nechtěl jsem nést jeho turisták, tak to lezl se třema cepínama. Chudák.

H: Mizero. Tak až vo tom budeš psát, tak tam napiš, že jedno lanové družstvo potřebuje tak 5 šroubů do ledu, nějaký kotvy, bez těch bych tam nešel, kolik, to záleží na pokročilosti sezóny. Čím později, tím víc jich tam bude nabušených.

P: Helmy je nutný mít. Hrozně to tam padá. Dostal jsem to do ruky tak, že jsem s ní nemohl vůbec hýbat. Frantíci to šli kvůli tomu, aby před nima nikdo nešel, raději už o půlnoci. Ráno před sedmou už byli na vrcholu. Celou cestu ale děsně mrzli. Tomáš dostal kusem ledu nepříjemně do nohy, má prej modřinu.

J: Ukaž!

T: Tady, koukej.

H: Dem spát.

P: Dávám si kameru na břicho, tak bacha, jo? Moc do mě nedrcej.

H: A ježišmarja! To zase budou záběry!

Dodatek:

BC Alkamayo leží podle Honzova výškoměru v 4.200 m, morena camp v 4.800 m, C2 v sedle má výšku 5.400 m. Z BC do morena campu trvá cesta 2 hodiny, z morena campu do C2 4 hodiny. Přístup do sedla v 5.400 m, kde leží druhý výškový tábor, je nutně někdy jistit. Posledních 300 výškových metrů do C2 je strmých a terén je rozervaný trhlinami. Jeden cepín se tu rozhodně hodí. Cestou dolů bylo letos nutně tento úsek slaňovat. Stejně tak přes sněhovou haldu pod bergschrundem se víc leze než chodí a dolů se pak nejstrmější úsek slaňoval.

Osoby:

H: Jan Vesták, T: Tomáš Měrka, P: Petr Malý, J: Jana Hanzlíková.

Vzkaz od kluků: O Alkamayu lidé říkají, že je na pohled nejkrásnější horou na světě. Pro lezoucí populaci je nutně dodat, že výstup její ledovou flétnou je stejně nezapomenutelný.

Text: Jana Hanzlíková

Foto: Jan Vesták